

Verksamhetsberättelse 2021

Allmänt

Finlands svenska spelmansförbund har trots alla rekommendationer och restriktioner i samhället lyckats upprätthålla en förhållandevis god verksamhet under året. Förbundets huvudevenemang, sommarens spelmansstämma, inhiherades, men ett motsvarande evenemang som gick under namnet SpelmansFolk kunde i stället arrangeras i november. Vinterstämman som skulle ha hållits i samband med förbundsdagen i mars inhiherades också och förbundsdagen blev virtuell, men ett överraskande musikinslag satte guldkant på årsmötet.

Kurserna är en viktig del av förbundets verksamhet. Trots pandemin har kursverksamheten varit aktiv, mycket tack vare att en låtkurs var digital, en kurs kunde flyttas fram ett halvår, och några kurser genomfördes med exceptionellt få deltagare.

Evenemanget SpelmansFolk och den 30-år jubilerande Skärkursen hölls under hösten när pandemin var i ett lugnare skede och samlade därför glädjande många deltagare.

Styrelsen höll alla sina möten via videokonferenstjänsten Zoom, till skillnad från 2019 då alla möten ännu genomfördes som fysiska möten. Den digitala mötesformen gjorde att styrelsen kunde ha fler möten än vad som tidigare varit normalt.

Medlemstidningen Fiolen min utkom som planerat med fyra välfyllda nummer under året, trots att det på spelmansfältet fanns mindre verksamhet än vanligt att rapportera om.

1. Organisationen

1.1 Förbundsdagen – årsmötet

Förbundets högsta beslutande organ är förbundsdagen som en gång per år sammanträder till årsmötesförhandlingar. Enligt stadgarna skall förbundsdagen hållas före utgången av mars månad. År 2021 skulle förbundsdagen ha sammanträtt i Borgå lördagen den 20 mars, men på grund av restriktionerna i samhället genomfördes årsmötet virtuellt via videokonferenstjänsten Zoom. Antalet uppkopplade förbundsmedlemmar uppgick till 34 personer. Efter avslutat möte avtackades den avgående ordföranden Åsa Lillhannus med blommor och förbundets bordsstandar vilka levererades hem till Åsa samma kväll. Förbundsmedlemmarna Greger Lindell och Stefan Skata tog fram sina dragspel och spelade ”Singsby rivarin” för såväl Åsa som övriga mötesdeltagare.

1.2 Förbundsstyrelsen

Förbundsstyrelsen, har under verksamhetsåret 2021 bestått av följande personer:

<i>Post</i>	<i>Ordinarie</i>	<i>Personlig suppleant</i>
Ordförande	Synnöve Svanström	
Viceordförande	Michaela Lassus	
Norra svenska Österbotten	Jan-Anders Barkar	Tobias Elfving
Mellersta svenska Österbotten	Birgitta Beijar-Österberg	Johanna Lönngren
Södra svenska Österbotten	Kenneth Nordman	Carl-Erik Herrmans
Åboland	Antonia Nyström	Kurt Svahnström
Västra Nyland	Linnea Holmberg	Carita Aminoff
Mellersta Nyland	Henrica Westerholm	Göran Jonsson
Östra Nyland	Emil Antman	Kim Lönnroos
Åland	Sten Eriksson	Francine Eriksson

Förbundsstyrelsen har under året haft sex protokollförda möten. Alla möten har hållits via videokonferenstjänsten Zoom.

1.3 Medlemmar

Förbundet hade vid utgången av år 2021 472 personmedlemmar. Av registrets 597 kort upptogs 95 av prenumeranter, olika organisationer och institutioner samt representanter för massmedia. Ett flertal medlemmar hade under året skrivits ut p.g.a. obetalda medlemsavgifter.

Medlemsavgiften år 2021 var 30 € per medlem och 35 € för medlemmar bosatta utomland. För ytterligare medlemmar i samma hushåll var avgiften 10 € per medlem, vilken inte inkluderade medlemstidningen *Fiolen min*.

Spelmansförbundets medlemsregister finns på Desky som administreras av Webbhuset Finland Oy Ab.

1.4 Hedersmedlemmar

Förbundet har två hedersordföranden: Ann-Mari Häggman och Siv Ekström.

1.5 Utskott och kommittéer

1.5.1 Arbetsutskottet

Arbetsutskottet har bestått av ordförande Synnöve Svanström och viceordförande Michaela Lassus samt organisationssekreterare Pia-Stina Sarin.

1.5.2 Ekonomiutskottet

Ekonomiutskottet har bestått av Synnöve Svanström (sammanställare), Inga-Lill Sund (skattmästare), Göran Jonsson och Emil Antman.

1.5.3 Stämmoutskottet

Stämmoutskottet har bestått av Anders Holmberg, Kenneth Nordman, Stefan Skata och Greger Lindell.

1.5.4 Kaustbyutskottet

Kaustbyutskottet har bestått av Jan-Anders Barkar, Johanna Lönngren och Kenneth Nordman.

1.5.5 Kurs- och lägerutskottet

Kurs- och lägerutskottet har bestått av Kenneth Nordman, Mats Granfors, Linnea Holmberg och Henrica Westerholm.

1.5.6 Redaktionsrådet

Redaktionsrådet består av förbundets ordförande och sekreterare samt två medlemmar. År 2021 har redaktionsrådet bestått av Synnöve Svanström och Pia-Stina Sarin samt Linnea Holmberg och Sten Eriksson.

1.5.7 Valberedningen

Förbundsdagen utsåg den 20 mars 2021 en valberedning inför förbundsdagen 2022. I valberedningen ingår Per-Henrik Lithén (sammanställare), Göran Jonsson och Greger Lindell.

1.5.8 Arbetsgrupper

- Under året tillsattes en arbetsgrupp för planeringen av *Skärkursen*. Arbetsgruppen har bestått av Stefan Kuni, Åsa Lillhannus och Kenneth Nordman.

- En arbetsgrupp för *verksamhet för barn och unga* tillsattes under året, med Johanna Lönngren som gruppens första medlem.

1.5.9 Kontaktpersoner

- Kontaktperson för folkmusikkurser i samarbete med *Kristliga folkhögskolan i Nykarleby* har varit Michaela Lassus, och för kurser i samarbete med vid *Lappfjärds folkhögskola* Kenneth Nordman.

- Kontaktperson för *Kvarnen Folk 2022*, som preliminärt arrangeras som ett gemensamt projekt mellan Finlands svenska spelmansförbund och Västerbottens spelmansförbund, har varit Peter Österberg.

1.6 Revisorer

Revisorer har i enlighet med förbundsdagens beslut varit GR-revisor Mårten Vikberg och som ersättare CGR-revisor Benita Öling.

1.7 Förbundets personal

Förbundet har en anställd organisationssekreterare. Sedan oktober 2012 har Pia-Stina Sarin innehaft tjänsten. Arbetstiden har under år 2021 varit 45 % av heltid, d.v.s. 18 h/vecka. Till arbetsuppgifterna hör att förbereda styrelsemöten, fungera som mötessekreterare, göra upp förslag till verksamhetsplan och budget, skriva bidragsansökningar, göra redovisningar samt sköta administrationen kring förbundsdagen, spelmansstämmor, folkmusikkurser och andra evenemang. Till arbetsuppgifterna hör även att sköta kassörssystemen, förbereda bokföringen och löneräkningen, skriva verksamhetsberättelsen, upprätthålla medlemsregistret, sköta förbundets webbplats och Facebook-sida samt andra löpande kansliärenden.

1.8 Spelmansförbundets kansli

Förbundets kansli finns i Smedsby i Korsholm och har adressen Centrumvägen 3, 65610 Korsholm. Telefonnumret är 0500 560 209 och e-postadressen kansliet@spelmansforbundet.fi

Förbundets föreningsarkiv finns hos SLS arkiv, i Samlingen för folklig musik- och dansutövning som finns i Vasa på Handelsplanaden 23.

2. Förbundets verksamhet

2.1 Spelmansstämman

Spelmansstämman, som är förbundets huvudevenemang, skulle ha hållits i Vörå den 2–4 juli, men inhiherades på grund av rådande restriktioner. Vörå Spelmansklubb som under året fyllde jämna 50 år skulle ha fungerat som lokal arrangör. Planeringen av ett ersättande gemensamt evenemang till senhösten inleddes nästan genast efter att stämman inhiherats eftersom förbundet önskade arrangera något för sina medlemmar och Vörå Spelmansklubb ämnade fira sina 50 år med en stor konsert. Spelmansförbundets andel av evenemanget fick namnet SpelmansFolk (se punkt 2.3)

2.2 Vinterstämman

Vinterstämman skulle ha arrangerats i Borgå den 20–21 mars i samband med förbundsdagen, men inhiherades på grund av de rådande restriktionerna.

2.3 SpelmansFolk

Evenemanget *SpelmansFolk* hölls på Norrvalla i Vörå 12–14 november. Programmet inleddes på fredag kväll med samkväm och spelmansjam i restaurangen Elsas Kök. På lördag förmiddag hölls kursen *Låtar från Vörå* i Hemmersgården, samtidigt som Karlebynejdens Spelmansgille, Östra Nylands Spelmansgille, Korpo Spelmanslag och Harpolekarna åkte ut på bygdespel. På eftermiddagen ansvarade Vörå Spelmansklubb för en workshop med övning av allspelslåtarna inför kvällens allspel, varefter Vörå kommun bjöd på välkomstkaffe. Programmet i Hemmersgården fortsatte med en spelmanskonsert i vilken Jeppo Bygdespelmän, Désirée Saarela, Tjock Spelmanslag, Smedarna, Harpolekarna, Karlebynejdens Spelmansgille och StämmBandet medverkade. Efter konserten fortsatte programmet i Norrvallas huvudbyggnad med Vörå Spelmansklubbs jubileumskonsert i idrottshallen, följd av dans till musik av Vörå Spelmansklubb, Smedarna, StämmBandet, Korpo Spelmanslag och Östra Nylands spelmansgille. Parallellt med dansen hölls Open Stage i Elsas Kök med Désirée Saarela-Portin och Tjock spelmanslag.

SpelmansFolk fortsatte på söndag med gudstjänst i Vörå kyrka där Harpolekarna medverkade med musikinslag. Evenemanget avslutades med lunch i Elsas Kök.

Namnet SpelmansFolk föreslogs av styrelseledamoten Kim Lönnroos.

2.4 Övriga evenemang

2.4.1 *Folklandia*

Folklandiakryssningen mellan Helsingfors och Tallinn som årligen samlar närmare 3 000 deltagare skulle ha gått av stapeln den 8–9 januari, men inahberades på grund av coronarestriktionerna. Bokningar och reserverade speltider kunde sparas med samma villkor till följande Folklandiakryssning. Spelmansförbundet utnyttjade den möjligheten.

2.4.2 *Lilla spelmansstämman i Kaustby*

Lilla spelmansstämman är finlandssvenskarnas egen dag under Kaustinen Folk Music Festival och koordineras av Finlands svenska spelmansförbund i samarbete med Pro Kaustinen ry. År 2021 hölls festivalen den 12–18 juli, men större delen av programmet blev virtuellt. Någon separat dag för de finlandssvenska spelmännen kunde inte ordnas denna gång, men Svenskfinland var ändå välrepresenterat under festivalveckan, såväl virtuellt som fysiskt på plats.

2.4.3 *Folkmusikdagarna i Vasa*

Folkmusikdagarna i Vasa anno 2021 hölls vecka 44 och inleddes med verkstäder i skolor och daghem och fortsatte i medlet av veckan med ett webinarium om folkviseforskning.

Evenemanget kulminerade veckoslutet 5–6 november med sång-, spel- och danskurser under lördagen och konserter både fredag och lördag kväll i Medborgarinstitutet Almas utrymmen i Vasa. Båda kvällarna avslutades med jam arrangerad av Finlands svenska spelmansförbund.

Arrangör för Folkmusikdagarna i Vasa var Folkmusiksällskapet rf i samarbete med Finlands svenska folkmusikinstitut, Lappfjärds folkhögskola, Vasa medborgarinstitut Alma och Finlands svenska spelmansförbund.

2.5 Kursverksamheten

2.5.1 *Digital låtkurs*

En digital låtkurs med riksspelmanen Jenny Gustafsson som kursledare arrangerades mellan den 15 januari och 4 februari så att en YouTube-länk till en serie undervisningsfilmer skickades ut till deltagarna tre fredagar i följd. En avslutande träff hölls via Zoom den 4 februari. Jenny hade spelat in filmerna enkom för Spelmansförbundets kurs. Kursen samlade totalt 17 deltagare, varav åtta från Finland, fem från Sverige och en vardera från Tyskland, Frankrike, Holland och Australien. Kursen arrangerades i samarbete med Svenska folkskolans vänner (SFV).

2.5.2 *Skärkurs på Sälgrund*

Veckoslutet 17–19 september arrangerades Skärkurs på Sälgrund utanför Kaskö. Som kursledare fungerade fiolisten Pauliina Pajala från Helsingfors och dragspelaren Markku Lepistö från Toijala. Kursen arrangerades i samarbete med SFV och samlade 18 deltagare.

2.5.3 *Dragspelskurs i Pargas*

Söndagen den 26 september skulle dragspelskursen i Pargas ha ägt rum, med Bo Lund som lärare, men ställdes in på grund av svagt intresse som en följd av coronapandemin.

2.5.4 *Folkmusikkurs i Nykarleby*

Veckoslutet 30–31 oktober arrangerade KREDU i Nykarleby i samarbete med Finlands svenska spelmansförbund folkmusikkursen *Låtar från Dalarna* med Anders Stenmark som kursledare. Kursen hölls på Kristliga folkhögskolan i Nykarleby och samlade åtta deltagare.

2.5.5 *Projektet Återuppta ditt spelande*

För spelmän som vill återuppta sitt spelande arrangerades under hösten kurser både i Vasa och Kristinestad – tre tillfällen med sammanlagt sju lektioner på vardera orten. Kursen i Vasa hölls på Vasa Settlementförening 13.9, 4.10 och 18.10 under ledning av Johanna Lönnngren och samlade sex deltagare. Kursen i Kristinestad hölls vid Lappfjärds folkhögskola 27.10, 3.11 och 10.11 under ledning av Kenneth Nordman och samlade åtta deltagare. En liknande kurs var planerad att hållas i Ekenäs i Raseborgs kulturinstituts regi, men ställdes in på grund av svagt intresse.

2.5.6 Låtkurs i Vörå

Lördagen den 13 november arrangerades kursen *Låtar från Vörå* i samband med evenemanget SpelmansFolk. Kursen hölls i Hemmersgården och som lärare fungerade Synnöve Svanström. Kursen arrangerades i samarbete med SFV och samlade sju deltagare.

2.5.7 Allspelslåtar från Vörå – workshop

Lördagen den 13 november arrangerades i samband med evenemanget SpelmansFolk en workshop kring allspelslåtar från Vörå inför ett gemensamt uppträdande samma kväll. Som ledare för workshopen fungerade Greger Lindell som också skulle leda allspelet samma kväll, samt Johanna Lönngren. Workshopen hölls i Hemmersgården och samlade omkring 25 deltagare.

2.5.8 Ljudteknikkurs i Lappfjärd

Veckoslutet 27–28 november arrangerade Lappfjärds folkhögskola i samarbete med Finlands svenska spelmansförbund kursen *Ljudteknikkurs för folkmusiker och spelmän* med Kenneth Nordman som lärare. Kursen hölls på Lappfjärds folkhögskola och samlade 13 deltagare. Spelmansförbundet stod för kursavgiften för ljudansvariga i spelmansgrupper inskrivna i förbundet.

2.6 Information och marknadsföring

2.6.1 Tidskriften *Fiolen min*

Fiolen min fungerar som förbundets medlemstidning och dess huvudsyfte är att informera om förbundets aktiviteter samt om händelser och strömningar på folkmusikens område, både i Finland och i övriga Norden. Tidskriften skickas ut till förbundsmedlemmarna och prenumeranterna samt till bidragsgivare och massmedia och kan läsas på förbundets webbplats via e-publikationsplattformen Issuu.

Fiolen min utkom under 2021 med fyra nummer; nr 1 i slutet av februari, nr 2 i slutet av maj, nr 3 i slutet av augusti och nr 4 i början av december.

Simon Gripenberg är redaktör för tidskriften sedan maj 2017. Tidningen har en egen e-postadress: fiolenmin@spelmansforbundet.fi

Fiolen min var tillsammans med de övriga finlandssvenska tidskrifterna representerad på Helsingfors Bokmässan den 28–31 oktober och marknadsfördes även i den Finlandssvenska Bokkatalogen 2021.

Fiolen min ges ut med stöd av Föreningen Konstsamfundet och Svenska Kulturfonden.

2.6.2 Spelmansförbundets webbplats

På Spelmansförbundets webbplats under adressen spelmansforbundet.fi finns bland annat information om förbundets verksamhet, en händelsekalender och en förteckning över verksamma spelmanslag. Webbplatsen administreras av Webbyhuset Finland Oy Ab.

2.6.3 Spelmansförbundet och sociala medier

Spelmansförbundet marknadsför sina evenemang på Facebook under gruppnamnet ”Finlands svenska spelmansförbund”. Gruppen är öppen för alla.

2.7 Medlemskap

Förbundet är medlem i följande organisationer: Främjandecentralen för folkmusik och folkdans (Kansanmusiikin ja Kansantanssin Edistämiskeskus) KEK, Nordisk folkmusikkommitté, Förbundet Nordlek samt Förbundsarenan (tidigare Svenska studieförbundet).

2.8 Produkter till försäljning

Spelmansförbundet har under året haft följande produkter till försäljning:

- Gratulations- / kondoleansadresser 10 €
- Förbundsmärket 7 €
- Låthäftet *Allspelslåtar* 8 € / 12 € (medlemmar/övriga)

- Låthäftet Allspelslåtar 2   12 € / 16 €   (medlemmar/övriga)
- Nothäftet ”Pollonesser år 1806”   13 € / 15 €   (medlemmar/övriga)
- T-skjorta   10 € / 12 €   (medlemmar/övriga)
- Svart tygkasse med logo i guldtryck   5 €

Förbundet har också åtagit sig att sälja låthäftena och skivor utgivna av förbundets medlemmar.

3. Samarbete

3.1 Förbundets samarbete med andra organisationer

3.1.1 *Finlands svenska folkmusikinstitut (FMI)*

Finlands svenska folkmusikinstitut och Finlands svenska spelmanförbund har ingått ett samarbetsavtal med syftet att tillsammans befrämja intresset för folkmusik och spelmanstraditioner i Finlands svenskbygder, samt att främja forskning och dokumentation av de samma. Samarbetsavtalet ingicks i samband med att FMI avstod sin styrelseplats i Finlands svenska spelmanförbund.

3.1.2 *Folkmusiksällskapet rf*

Folkmusiksällskapet arbetar för ökad synlighet och medvetenhet om folklig musik och dans i Svenskfinland och ser verksamhet som riktas till eller ger synlighet bland icke-utövare som en viktig insats. Sällskapets huvudsakliga verksamhet har bedrivits i nära samarbete med andra aktörer på det finlandssvenska folkmusikfältet, däribland Finlands svenska spelmanförbund. Folkmusiksällskapet koordinerar Folkmusikdagarna i Vasa.

3.1.3 *Finlands Svenska Folkdansring rf*

Finlands Svenska Folkdansring och Finlands svenska spelmanförbund samarbetar kring den återkommande gemensamma stämman SamStämt som nästa gång arrangeras år 2022. Medlemmarna i Folkdansringens styrelse erhåller *Fiolen min* och medlemmarna i Spelmanförbundets styrelse får Folkdansringens medlemstidning *Folkdansaren*.

3.1.4 *Wegelius folkmusik – Lirarna*

Lirarna har som uppgift att stöda folkmusikundervisningen i Svenskfinland genom att erbjuda undervisning till skolor och musikläroinrättningar samt ordna fortbildning för lärare. Lirarnas arbetsutskott består av aktörer på folkmusikens område, så väl enskilda musiker och pedagoger som representanter för olika föreningar med verksamhet på folkmusikens och -dansens område, däribland Finlands svenska spelmanförbund.

3.1.5 *Nordisk folkmusikkommitté (NFK)*

Finlands svenska spelmanförbund är medlem i Nordisk folkmusikkommitté och har en styrelseplats som för närvarande innehas av Spelmanförbundets ordförande.

3.1.6 *Nordlek*

Finlands svenska spelmanförbund är avtalspart/medlem i Nordlek som är ett nordiskt samarbetsorgan för riksorganisationer och nordiska organisationer, som har som ändamål att främja den traditionella nordiska folkkulturen.

3.1.7 *Pro Kaustinen ry*

Pro Kaustinen ry fungerar som arrangör för Kaustinen Folk Music Festival. Finlands svenska spelmanförbund samarbetar med föreningen vid arrangerandet av Lilla spelmansstämman, som är de finlandssvenska spelmännens egen dag under festivalveckan.

3.1.8 *Suomen Nuorisoseurat ry / Pispalan sottiisi*

Finlands svenska spelmanförbund är en av de omkring 50 medarrangörerna då Suomen Nuorisoseurat ry / Pispalan sottiisi som huvudarrangör arrangerar den årligen återkommande folkmusik- och folkdanskräsen Folklandia i januari.

3.1.9 KEK – Kansanmusiikin ja Kansantanssin Edistämiskeskus

Främjandecentralen för folkmusik och folkdans (Kansanmusiikin ja Kansantanssin Edistämiskeskus) KEK fungerar sedan 2015 som verksamhetsområdets enda nationella takorganisation. Centralen står som arrangör för bl.a. den nationella Folkmusikens och folkdansens dag samt Etnogalan och utlyser årligen ett nationellt folkmusik- och folkdanstema. Årets tema var ”På nordliga stigar” (Pohjoisilla poluilla).

3.1.10 Suomen Kansanmusiikkiliitto

Suomen Kansanmusiikkiliitto (Finlands folkmusikförbund) erhåller *Fiolen min* och Spelmansförbundet får deras medlemstidning *Kansanmusiikki*. Kansanmusiikkiliitto ger också årligen ut broschyren Folk-Suomi där Spelmansförbundet marknadsför sina evenemang.

3.1.11 Svenska Dragspelsförbundet i Finland

Svenska Dragspelsförbundet i Finland erhåller Spelmansförbundets *Fiolen min* och Spelmansförbundet får deras medlemstidning *Accord*.

3.1.12 KREDU – Kristliga folkhögskolan i Nykarleby

Spelmansförbundet samarbetar med Kristliga folkhögskolan i Nykarleby vid arrangerandet av gemensamma folkmusikkurser.

3.1.13 Lafo – Lappfjärds folkhögskola

Spelmansförbundet inledde under året ett samarbete med Lafo vid arrangerandet av kurser i ljudteknik för folkmusiker och spelmän.

3.1.14 Västerbottens Spelmansförbund

Finlands svenska spelmannsförbund och Västerbottens Spelmansförbund samarbetar kring arrangemangen av folkmusikkryssningen Kvarken Folk.

3.1.15 Södermanlands Spelmansförbund

Södermanlands Spelmansförbund erhåller *Fiolen min* och Spelmansförbundet får deras tidning *Sörmlandslåten*. Under året upptogs samarbetet kring Adolf Fredrik Stares notbok ”Pollonesser år 1806”. I planerna ingår att arrangera gemensamma spel- och danskurser kring musiken och danserna i notboken.

4. Understöd 2021

Spelmansförbundet har under året erhållit understöd från Undervisnings- och kulturministeriet (20 000 €), Svenska kulturfonden (15 000 €), Föreningen Konstsamfundet (4 500 €), Stiftelsen Emilie och Rudolf Gesellius fond (4 000 €) samt kursbidrag från Svenska folkskolans vänner (1 073,13 €).

Av Statskontoret har förbundet beviljats ett kostnadsstöd (coronastöd) om 3 312,54 € för perioden 1.11.2020–28.02.2021.